

Pau Riba, parany per a polítics

Vuit polítics i ex-polítics catalans, aspirants en el 80 i en el 84 a la presidència de la Generalitat, s'enfronten en «La gran corrida», el llibre d'entrevistes que acaba de publicar Pau Riba, a un qüestionari complicat, estrany i sovint absurd sobre les cendres d'aquell maig.

Fúlvia Nicolàs

¿Què representa la moda per a **Josep Benet**? ¿Creu **Joan Reventós** en les profecies de Nostradamus? ¿Què fa **Raimon Obiols**, socialista convençut, quan l'assalta de sobte un instint de dretes? ¿Com s'ho prendria **Heribert Barrera** si un bon dia es trobés sense feina i sense mitjans per aconseguir-la? ¿I **Jordi Pujol**? ¿Què en pensa, el president, de l'homosexualitat? ¿Creu possible que els extraterrestres siguin aquí, entre nosaltres? ¿A qui li importa, tot plegat?

I sobretot, ¿què preguntaria l'escriptor i cantautor ex-galàctic **Pau Riba** als successius candidats a la presidència de la Generalitat entre 1980 i 1984? A *La gran «corrida»*, el llibre que acaba de publicar a Quaderns Crema, hi trobaran la resposta. D'un en un, disciplinadament, **Anton Canellas**, **Josep Benet**, **Jordi Pujol**, **Joan Reventós**, **Antoni Gutiérrez Díaz**, **Eduard Bueno** i **Raimon Obiols** se sotmeten en les seves pàgines al qüestionari més críptic, estrany, complicat i sovint absurd a què mai s'havien enfrontat.

«¿Heu arribat mai a considerar una mentalitat andrògina per a l'espècie humana?», «¿Quina relació existeix entre comuna i comunisme?», «¿Us atreviríeu a considerar una Conselleria d'Ensenyament, Cultura i Contracultura?», «¿Heu tastat mai la droga?», «¿Us considereu simples buròcrates de la maquinària de partit?». Fet a la mesura de l'entrevistador, no dels entrevistats —estupefactes, cal suposar—. El qüestionari en qüestió barreja temes contraculturals amb preguntes íntimes, polèmiques ja superades amb dubtes existencials, l'alquímia amb la Nova Cançó, i algun que altre tema polític, embolicat amb disquisicions sobre l'era de Piscis i la d'Aquari, la màgia o la men-

DOMÈNEC UMBERT

Pau Riba acorrala els polítics amb l'era d'Aquari.

tida com a arma política. ¿Quin és el grau de paciència i resignació d'un polític a l'hora d'enfrontar-se a una entrevista absurda sense engegar l'entrevistador? La puntuació dels protagonistes d'aquest llibre seria, segons aquest paràmetre, altíssima.

I així ens assabentem, per exemple, que per a **Josep Benet** la moda és «un fenomen molt important, que assenyala els costums d'una societat»; que **Joan Reventós** no creu en les profecies; que **Raimon Obiols**, cas que li vingui de sobte un instint de dretes, procurarà dissimular-lo com millor pugui; que **Heribert Barrera** es desesperaria si es trobés sense feina, i que **Jordi Pujol**, preguntat sobre què pensa de l'homosexualitat, respon: «*Bé, no en soc partidari*». Pel que fa als extraterrestres, tot i que el president no hi creu gaire, sembla que quan hi pensa sempre li queda, diu, «*un punt d'inquietud, un interrogant...*».

¿Eren aquestes les qüestions que

preocupaven la generació de **Pau Riba**, aquella que ara fa vint anys tenia vint anys? ¿N'ha quedat alguna cosa, de tot allò? En tot cas, el llibre demostra que no eren aquestes precisament les que encaparraven els nostres polítics entre 1980 i 1984. «¿Què hi ha del trànsit de l'Era de Piscis a la d'Aquari?», els demana **Riba**. «¿El què...? Desconec». (**Anton Canellas**); «*No ho conec. ¿Fas unes preguntes!*» (**Josep Benet**); «*És un tema que no conec*» (**Jordi Pujol**); «*No en tinc ni idea*» (**Reventós**)... Una altra pregunta, amb les seves respostes: «¿Creieu que un canvi de droga equival a un canvi cultural i social?» «¿Un canvi de droga? (Silenci). No acabo d'entendre... (Li ho explico). No crec que tingui res a veure... (El seu secretari: «No crec que el sr. Canellas pugui respondre aquesta pregunta perquè no fuma ni beu»)» (**Anton Canellas**); «*Bé, són dues coses distintes*» (**Benet**); «*Pel que he vist fins ara, la droga té uns efectes molt destructors i per tant, personalment, no faig cap valoració positiva del tema de la droga*» (**Pujol**); «*No entenc la pregunta*» (**Reventós**, sensatíssim...).

La màgia, l'astrologia, l'alquímia, l'Atlàntida, Khomeini, les prediccions apocalíptiques i la possible Conselleria

de Contracultura semblen desvetllar en els entrevistats, el mateix entusiasme que un colp de puny a l'estómac, davant l'astorament de **Pau Riba**, que insisteix.

Vegem-ne més. «*El fenomen extraterrestre: ¿creieu que éssers evolucionats d'altres planetes ens vigilen o conviuen entre nosaltres? ¿Què penseu d'aquesta possibilitat?*», és la pregunta. «*D'acord amb el que jo sé, amb les dades que jo tinc, és una imaginació. Ara, potser em falten dades*», respon **Heribert Barrera** com si li haguessin demanat sobre un recurs d'inconstitucionalitat qualsevol. «*Bé, tot és possible. Ja ho he dit abans, sóc un home d'aquari, i sóc un home que ajuda al futur, i no vull renunciar, no tinc per què renunciar a una possible supervivència d'altres tipus no diré d'humanitats o d'humanoides, sinó d'altres tipus de vida*», navega **Eduard Bueno**. «*Seria un dogmatisme negar aquesta possibilitat (...) un dogmatisme anti-científic, acientífic*», s'esplaià el **Guti**, mentre **Obiols** dubta: «*Crec que és una possibilitat tan improbable que no és més que una possibilitat*». Marxista (grouchià).

Pau Riba assisteix, impertèrrit, al naufragi dels entrevistats enmig de vacil·lacions i ignoràncies confessades o dissimulades, incapaços d'aplicar altre llenguatge que el seu habitual a les preguntes més peregrines. Peregrines, si més no, vistes amb perspectiva: ¿qui s'identifica, a hores d'ara, amb aquelles inquietuds? I, a l'hora de ressuscitar-les, ¿qui es recorda en plenes eleccions del 88 de personatges com **Anton Cañellas** o **Eduard Bueno**, ja morts i enterrats políticament? A **Jaume Vallcorba**, l'editor, el llibre li interessa, per descomptat: «*Jo trobo molt divertit llegir els polítics responent aquestes coses, i em sembla apassionant que ens adonem de com han passat a l'oblit les obsessions d'aquella gent del 68, de com tot plegat era un bluff...*».

La ciència naturista, el **Women's Lib**, la pel·lícula **2001**, les ciències ocultes, la droga com a experiència, les comunes... Polítics i entrevistador semblen parlar, al llarg de tot el llibre, de coses diferents. «*La celebritat de l'heroïna del cavall blanc supera, avui dia, la de Sant Jordi. ¿Per què creieu que tanta gent s'hi ha fet fidel i s'encomana a ella?*», els demana **Pau Riba**. «*¿Què vol dir?: ¿La donzella salvada per Sant Jordi?*» respon ingenu **Heribert Barrera**, fet un embolic. «*¿Esteu fent res per reconvertir la vostra indústria psicològica i modernitzar el vostre exercit vital?*», torna a enredar-los el cantant. «*¿La nostra indústria? ¿La*

que tenim a Espanya, et refereixes?», tracta d'aclarir-se **Eduard Bueno**. «*El meu nom, Pau, ¿us diu encara alguna cosa?*», torna a la càrrega l'entrevistador, i el naufragi és general: «*Doncs sí, em diu, jo diria, per dues bandes. En el passat, i també en el present, no sols per la banda del teu germà sinó pel que suposo que deu ser...*» (el **Guti**); «*¿Si em diu alguna cosa, en quin sentit? ¿Intel·lectual o emotiu?*» (**Obiols**); «*Jo he estat un lector, no diré aprofundit, però un lector seriós, de les epístoles del teu patró. I per tant em diu*

«*¡Noooooo!*», feia el **Guti**; «*Aquí hauria de fer una disquisició moral dient que de cap manera, i sentir-me una mica ofès que es plantegi la cosa gairebé com a dubte... però en fi, crec que és preferible una utilització d'armes polítiques més nobles que no pas aquesta*», se sincera **Obiols**. (**Pujol**, a aquesta altura del qüestionari, ja havia despatxat **Riba** dient que estava molt ocupat).

Una altra de les preguntes, la penúltima, encara és més forta: «*¿Estariéu disposats a morir per nosaltres?*».

Heribert Barrera: ¿heroïna?, ¿cavall blanc?, ¿Sant Jordi?

això: que hi ha molt de contingut», conclou **Pujol**, summament religiós al llarg de l'entrevista.

Polítiques del tot, n'hi ha poques, de preguntes. L'atur, el progrés, la jerarquia, l'ecologia o la política juvenil són algunes de les matèries que passen per **La gran «corrida»**, entre preguntes recargolades i respostes exasperants per tòpiques. Sembla que amb aquest llibre, i en especial al pròleg, **Riba** tracta d'escatir com han estat les relacions de la seva generació amb el sistema, i com han anat evolucionant del maig al desencís, de la melena a la corbata i de Formentera al **Nick Havanna**, mentre avalua quin rastre yan deixar aquelles idees en els polítics. Si més no, això explica la contracoberta, perquè el text no és gaire clar.

Una avaluació, per cert, duríssima, quasi un tercer grau, quan els demana —pocs periodistes gosarien— si accepten la mentida, la inexactitud i l'equívoc —propri— com a arma política. «*Doncs no*», respon **Barrera**; «*En absolut*», negava espantat **Bueno**;

«*Ara, doncs bé, em penso que la meua vida, als 66 anys, té molt poc valor; però si hagués de servir per alguna cosa...*», se sotmet **Barrera**; «*No m'ho he plantejat, no m'ho he plantejat, però... —sóc un home altruista, sóc un home altruista— ho he estat sempre, tota la meua vida...*» vacil·la **Bueno**; «*Ja t'he dit que l'actitud davant la mort només la sap un quan està de veritat davant la mort*», talla el **Guti**; «*Jo crec que aquestes coses es decideixen sempre sobre la marxa*», despista **Obiols** sense decidir-se a engegar d'una vegada **Riba**. Santa paciència.

Sembla que es vendrà bé, assegura l'editor. De moment, ja abans que surti al carrer, tothom se n'ha fet ressò. ¿El llegiran, els protagonistes? ¿On s'amagaran a continuació? I, el que pregunta **Pau Riba**, ¿és això tot el que resta d'aquell 68? ¿Qui se'n recorda, a hores d'ara? I, sobretot, ¿quina moto ens volien vendre, tots plegats? **La gran «corrida»** —original símil entre la política i els toros— si més no, estimula la imaginació. *Sic transit...* □